

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Datum 20 augustus 2025
Betreft Ontwikkeling van de mestproductie (toezegging T03947)

Ons kenmerk
DGA-PAV / 100459669

Geachte Voozitter,

Tijdens de behandeling van de wet tot wijziging van de Meststoffenwet in verband met de maximale mestproductie (36.618) op 12 november 2024, heb ik toegezegd uw Kamer te informeren over de voortgang van de ontwikkeling van de mestproductie (T03947). Met deze brief doe ik mij toezegging gestand.

Ook dit jaar stelt het CBS op mijn verzoek na afloop van ieder kwartaal een berekening samen van de verwachte fosfaat- en stikstofexcretie van de Nederlandse veestapel. De tweede kwartaalrapportage 2025 geeft een momentopname van de verwachte fosfaat- en stikstofexcretie over geheel 2025 op basis van de op 1 juli 2025 beschikbaar gekomen nieuwe en actuele gegevens over de omvang van de rundveestapel, de melkproductie per koe en de beschikbaarheid en samenstelling van krachtvoer en ruwvoer. De voor 2025 verwachte fosfaat- en stikstofexcretie van de Nederlandse veestapel is weergegeven in tabel 1.

Tabel 1: Momentopname van de verwachte fosfaat- en stikstofexcretie van de Nederlandse veestapel over 2025 (in miljoen kg)

	Fosfaat			Stikstof		
	Plafond 2025	1 ^e kw 2025	2 ^e kw 2025	Plafond 2025	1 ^e kw 2025	2 ^e kw 2025
Nationaal	135,0	142,7	140,6	440,0	433,7	428,1
Melkvee	71,8	73,6	73,8	267,8	252,8	252,8
Varkens	27,8	32,3	30,2	70,3	80,1	75,1
Pluimvee ¹	20,3	20,7	20,4	48,4	48,5	48,1
Overig ²	15,1	16,1	16,1	53,5	52,4	52,1

N.B. Door afrondingen kan de som van de cijfers afwijken van het totaal.

- ¹) Het sectoraal plafond voor de pluimveehouderij heeft alleen betrekking op de mestproductie van die diersoorten waarop het stelsel van pluimveerechten van toepassing is, te weten kippen en kalkoenen.
- ²) Voor 'overig' is in de Msw geen sectoraal plafond opgenomen. Het hier vermelde plafond is de voor 'overig' beschikbare mestproductieruimte die is afgeleid van het nationale plafond en de plafonds voor melkvee, varkens en pluimvee.

Uit tabel 1 blijkt dat het CBS verwacht dat in 2025 de fosfaatexcretie van de Nederlandse veestapel boven het nationale plafond uitkomt (+4,1%). De totale stikstofexcretie zal, zo verwacht het CBS, onder het nationale plafond uitkomen (-2,7%). Evenals in de eerste kwartaalrapportage¹ is de onzekerheid in de prognose van het CBS relatief groot. Dit wordt mede veroorzaakt doordat het CBS zich voor de omvang van de veestapel op verschillende, beschikbare bronnen baseert. Voor de melkveestapel betreft dat de I&R-gegevens van 1 juli 2025, voor pluimvee de tellingen van december 2024 en voor varkens en overige diersoorten de voorlopige Landbouwtelling 2025. Het effect van deelname aan de Lbv en Lbv-plus komt dan ook beperkt tot uiting in de prognose van het CBS.

Hoogachtend,

Femke Marije Wiersma
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

¹ Kamerstukken II, 2024-2025, 33 037, nr. 605

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

7 augustus 2025

Kenmerk

DGA-PAV / 100456227

nota
TER BESLISSING

Publicatie CBS-monitor Fosfaat- en
stikstofexcretie in dierlijke mest tweede kwartaal
2025

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

Op 20 augustus 2025 zal het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) de Monitor fosfaat- en stikstofexcretie in dierlijke mest tweede kwartaal 2025 publiceren. Tijdens de behandeling van de wet tot wijziging van de Meststoffenwet in verband met de maximale mestproductie (36.618) op 12 november 2024 heeft u de Eerste Kamer toegezegd ook de Eerste Kamer te informeren over de voortgang in de ontwikkeling van de mestproductie (toezegging T03947).

Geadviseerd besluit

U kunt beide Kamerbrieven ondertekenen.

Kernpunten

- Op verzoek van LVVN stelt het CBS aan het einde van ieder kwartaal een berekening samen van de verwachte fosfaat- en stikstofexcretie van de Nederlandse veestapel, daarbij gebruikmakend van de op dat moment beschikbare gegevens over de omvang van de veestapel, de productiegegevens van de veestapel en de samenstelling van het krachtvoer en ruwvoer.
- De verwachte fosfaat- en stikstofexcretie wordt afgezet tegen het nationale mestproductieplafond en de sectorale mestproductieplafonds, zodat duidelijk wordt of een overschrijding van de plafonds dreigt en zo nodig (aanvullende) maatregelen getroffen moeten worden.
- De Kamers worden gelijktijdig met de publicatie van de cijfers hierover geïnformeerd, daartoe dienen bijgaande brieven.
- Uit de 2e kwartaalrapportage 2025 blijkt dat het CBS verwacht dat de excretie door de Nederlandse veestapel in 2025 voor wat betreft fosfaat boven (+4,1%) en voor wat betreft stikstof onder (-2,7%) het nationale mestproductieplafond uitkomt.

Ontvangen BPZ

- Uit de 2^e kwartaalrapportage blijkt dat het CBS op sectoraal niveau verwacht dat in 2025:
 - de melkveehouderij het fosfaatproductieplafond zal overschrijden (+2,8%), maar onder het stikstofplafond (-5,6%) zal blijven;
 - de varkenshouderij zowel het fosfaatproductieplafond (+8,6%) als ook het stikstofproductieplafond (+6,8%) zal overschrijden;
 - de pluimveehouderij het fosfaatproductieplafond licht zal overschrijden (+0,5%), maar onder stikstofproductieplafond (-0,6%) blijven.
- De verwachting van het CBS berust ook in deze tweede kwartaalrapportage voor een groot deel op voorlopige cijfers over de omvang van de veestapel en de hoeveelheden en de samenstelling van ruwvoer en krachtvoer.
- Voor de omvang van de veestapel baseert het CBS zich voor melkvee op de I&R-gegevens van 1 juli 2025 en voor varkens en overige diersoorten op de voorlopige Landbouwtelling 2025.
- Voor pluimvee waren de voorlopige cijfers uit de landbouwtelling 2025 nog niet beschikbaar, zodat het CBS zich voor pluimvee gebaseerd heeft op de tellingen van december 2024.
- Dit alles betekent dat de onzekerheid in de prognose van het CBS van de excretie in 2025 ook in deze tweede kwartaalrapportage 2025 relatief groot is.
- Het effect van deelname aan de Lbv en de Lbv-plus komt dan ook maar beperkt tot uiting in de tweede kwartaalrapportage 2025.
- Met de melkveesector is in het kader van de stikstofproblematiek afgesproken om op sectorniveau ernaar te streven het gehalte aan ruw eiwit (RE) in het melkveevoerrantsoen niet hoger te laten zijn dan 160 gr RE/kg droge stof.
- In februari van dit jaar is een convenant opgesteld en ondertekend door partijen in de zuivelketen.
- De convenantpartners hebben zich verbonden aan het doel om het gemiddeld ruweiwitgehalte van het melkveevoerrantsoen te verlagen naar maximaal 160 gr RE/kg droge stof in 2025 en maximaal 158 gr RE/kg droge stof in 2026.
- Uit de tweede kwartaalrapportage 2025 blijkt dat het CBS verwacht dat in 2025 het RE-gehalte in het melkveevoerrantsoen uitkomt op 156 gr RE/kg droge stof.
- De onzekerheid in prognose van het CBS is relatief groot omdat de samenstelling van snijmaïs en vers gras nog niet bekend is, en van krachtvoer gedeeltelijk.